

אמתי בן-דוד
בית מדרש בכורי יוסף
הבורת חולין ובכורות, והדאית בשירות הבשר
בבית הכנסת שארית יוסף
ע"ש ר' בכור יוסף בן דוד ז"ל
רחוב הרב סורוצקין 24, ירושלים
מל. 053-3180967 Revoclim@neto.net.il זא"ל (כסדר)

בסייד, ירושלים עיר"ק ת"ו, י"ח באדר ב', יום ב' לסדר 'את אלה מחם תאכלו' תשע"ו

מכתב תמיכה ותהילה

לכבוד מעלת מוזי הרבים, גיבורים לעמוד בפרצות הכשרות על משמר טהרת שולחן ישראל
חברי אגודת מסורת טהלת עופות תכב"ץ, בני-ברק יע"א

זה קרוב למאתיים שנה מובאים ממרחקים ממזרח וממערב, מיני תרנגולים בעלי שינויים באבריהם ובתוארם, וכבר אז היתה כל הגולה כמדורות אש עת נחלקו בהם גדולי הדור ההוא, האם שייכים למין התרנגול שיש לנו מסורת עליו, או שזקוקים למסורת בפני עצמה כפי שהצריכו חכמינו הפוסקים לכל עוף חדש הבא לפנינו (ראה שו"ע יו"ד סי' פב ודרכי תשובה שם). ובמשך כל השנים הללו, מגדלי העופות וחכמי הטבע המשיכו לערב ולהכליא את מיני התרנגולים הקרובים והרחוקים, עד שכבר בזמנו של הרב ערוה"ש כתב (בהלכות כלאים סי' רצ"ז [ב] סעיף ט, והובא בדרך אמונה הלכות כלאים פ"ט סי' לו) שנתערבו בתרנגולות שלנו והרי הן כמין אחד.

ובימינו ממשיכים בהכלאות לשם השבחת הבשר והביצים, ושכללו את השיטות גם באופן מלאכותי שיכול להניב תוצאות אפילו מבעלי חיים אחרים הטמא והטהור יחדיו, ואין אתנו יודע עד מה, ומי ילד לי את אלה, כי עושים במחשך מעשיהם ואין מי שיאמר למשחית הרף.

והנה קמו ונתעודדו תלמידי חכמים יראי חטא ויצאו לחפש ברחבי תבל אחר עופות שלא עלה עליהם עול ההכלאות, ויגעו ומצאו בארץ צפון בכפרים הנידחים שבמדינת בלגיה, את מין התרנגול היפה הקרוי **בראקל**, שעד כמה שידעתי אנשי דורנו מגעת, נשמר טוהר מינו על ידי מגדליו בקפדנות ובדקדוק, ומשמרים מין זה כבר למעלה ממאה שנה כדי לחזות ביופיו, ומשגיחים המגדלים ומקפידים זה על זה שלא להכליא כדי שלא תשנה צורתו, ורגליים לדבר וניכרים דברי אמת שאין אומן מרע אומנותו, ועוף זה לא נתערב עם שונים, ובמשפחתו לא נתערב זר לפחות עד קרוב לזמן שבו החלו להביא העופות השונים ממקומות רחוקים.

והראוני את התרנגולים הללו, מהזון הקרוי **סילבר בראקל** שנוצות גופו משובצות בפסי שחור ולבן וצוארו כולו לבן, ומהזון הקרוי **גולדן בראקל** שנוצות גופו משובצות בפסים בצבעי זהב וחום וצוארו כולו זהוב, וראיתי שיש בהם סימני התרנגול שמנו חז"ל והפוסקים. בפרט מה שאמר על קול הזכר (ברכות סי' ע"ב ועירובין ע' ע"ב ויומא כא ע"א), וקול הנקבה (שמ"ר ט' ו, תדב"א פ"ל), ועל שלשת הצבעים המצויים בנוצותיו (ע"ז יד ע"ב), ועל חתנותו (ביצה כה ע"ב ושבט ע"ב ושמ"ר מב ט' ושח"ר ד' יח), ועל נוקיו (ב"ק יז ע"ב ופיהמ"ש להרמב"ם פ"ב מ"א), ועל ביציו (שבט ל ע"ב ודף פט ע"ב ובכורות ח ע"א), ועל כרבותו (שבט קי ע"ב), ועל אכילתו (יומא ע"ב), ועל מזונו (ב"ק פב ע"ב), ועל צואתו (שבט קכא ע"ב), ועל כנפיו (ב"ב צט ע"א ורשב"ם ורמ"ה, תנחומא תוריע ח), ועל רגליו (במד"ר יט ג), ועל אצבעותיו (רמב"ן חולין סב ע"ב), ועל דירתו (ב"ב יא ע"ב, שבת קמו ע"א ופי' הר"ח), ועל מקום לינתו (שבט לה ע"ב ורש"י ודף ע"ב ע"ב), ועל שכיחות גידולו בבית האדם (רא"ש יומא פ"ח כג). ומה שערער קצת מהלומדים על צבע הרגליים, נראה שאין בזה שום ריעותא, שלא מצאנו דיון בצבע הרגליים אלא רק באווזות ושו"ת האלף לך שלמה יו"ד סי' קלז) וביוני בר (שו"ת אבני צדק מסינעט יו"ד סי' כט).

וכן ניתחתי את גופו ובחנתי את איבריו, וראיתי שהם ממש כתואר איברי התרנגול שתיארו חז"ל, וכתואר איברי העוף המוכרים לנו. ולא מצאתי בהם מהטריפות המצויות בעופות שלנו (ריאותיו נראו בריאות מאד, וצומת הגידים שלו היה חזק ביותר, וגבעול הסבור במעיו היה סגור היטב).

ולפיכך ראוי והגון ליראי השם להתחיל לגדל מין זה גם בשאר ארצות לצורך אכילת בשר ולהטלת ביצים. וכמובן צריך להמשיך לשמור ולהשגיח היטב שלא יערבו בו מעתה מינים וחומרים אחרים, וכן לשים לב לשינויים העלולים לחול בו לאחר שיתרגל לתנאי הגידול בארצות אלו ויתחיל גידולו להיות תעשייתי והמוני (שהרי המגדלים המסחריים ירצו לפטמו במהירות ולזרז הטלת ביציו).

החותם בתפילה ובצפייה לעתיד

אמתי בן-דוד